

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 207/2016
17.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Иваном Тркуљом Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног П.Б., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези члана става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног П.Б., адвоката М.С.-И., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Обреновцу К 1226/11 од 18.03.2015. године и Апелационог суда у Београду Кж1 867/15 од 06.10.2015. године, у седници већа одржаној 17.03.2016. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног П.Б., адвоката М.С.-И., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Обреновцу К 1226/11 од 18.03.2015. године и Апелационог суда у Београду Кж1 867/15 од 06.10.2015. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Обреновцу К 1226/11 од 18.03.2015. године окривљени П.Б. је оглашен кривим да је извршио кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је осуђен на казну затвора у трајању од једне године. Окривљени је обавезан да суду на име паушала исплати износ од 10.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 31.955,00 динара, све у року од 15 дана од правноснажности пресуде. Истом пресудом Републички јавни правобранилац је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 867/15 од 06.10.2015. године уважена је жалба браниоца окривљеног П.Б., па је преиначена пресуда Основног суда у Обреновцу К 1226/11 од 18.03.2015. године, само у делу одлуке о изреченој казни, тако што је Апелациони суд у Београду окривљеног П.Б. за кривично дело из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим применом чл. 56. и 57. КЗ осудио на казну затвора у трајању од шест

месеци, док је жалба браниоца окривљеног у осталом делу одбијена као неоснована, а првостепена пресуда у непреиначеном делу је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је благовремено поднела бранилац окривљеног П.Б., адвокат М.С.-И., у смислу члана 485. став 1. тачка 1) у вези члана 485. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијану другостепену пресуду и предмет врати том суду на поновну одлуку.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву нашао:

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости најпре истиче да су побијане пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер су нижестепени судови погрешно утврдили да радње које је окривљени предузео критичном приликом представљају кривично дело из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ. Наиме, бранилац сматра да окривљени уопште није имао положај који је извршеним радњама могао да злоупотреби или прекорачи, будући да радње за коју је осуђен нису везане за његов „службени положај“. С тим у вези бранилац истиче да окривљени критичном приликом није донео било какву службену одлуку нити је извршио било какву службену радњу у својству службеног лица, те да дело које је он предузео није дело противно интересима службе, већ напротив окривљени је све радње предузимао у интересу службе, због чега по оцени браниоца нема ни умишљаја на страни окривљеног.

Из изреке побијане првостепене пресуде произилази да је окривљени оглашен кривим да је извршио кривично дело из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ јер је критичном приликом као стручни сарадник – правник Градског центра за социјали рад у Београду – Одељење у Београду прекорачио границе свог службеног овлашћења на тај начин што је у својству правника Градског центра за социјални рад отишао код оштећене Ж.Ћ. која није била лице под старатељством Градског центра, већ само корисник смештаја и рекао јој „да се закон променио и да мора да прода своју имовину или да иде из дома, да је нашао правог купца, при чему јој није помињао купопродајну цену, нити колико су трошкови њеног смештаја у дому, па је оштећена из страха да ће је избацити из дома... као продавац потписала уговор о купопродаји непокретности“, а на који начин је окривљени прибавио имовинску корист М.Н. у износу од 876.442,98 динара, а оштећеној нанео штету у износу од 1.013.662,38 динара.

Полазећи од наведеног, по налажењу Врховног касационог суда из изреке побијане правноснажне пресуде Основног суда у Обреновцу произилазе сва битна обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 2. у вези става 1. КЗ, при чему је окривљени критичном приликом као стручни сарадник – правник Градског центра за социјали рад у Београду, имао својство

службеног лица, а оглашен је кривим да је критичном приликом прекорачио границе свог службеног овлашћења на тај начин што је у својству правника Градског центра за социјални рад отишао код оштећене Ж.Ђ. и рекао јој „да се закон променио и да мора да прода своју имовину или да иде из дома ... па је оштећена из страха да ће је избацити из дома... као продавац потписала уговор о купопродаји непокретности“, а на који начин је окривљени прибавио имовинску корист М.Н., а оштећеној нанео штету. С тим у вези, по оцени овог суда, извршилац алтернативно постављене радње извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја, која се састоји у прекорачењу граница службеног положаја, приликом вршења те радње у својству службеног лица може предузимати и радње које не спадају у делокруг његових послова које предузима као службено лице, а што у конкретном случају из изреке наведене побијане пресуде и произилази.

Из изнетих разлога, по оцени овога суда, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног П.Б. је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Надаље, бранилац окривљеног у захтеву истиче да током поступка није утврђена ни висина прибављене имовинске користи, те да износ од 876.442,98 динара је износ који је вештак утврдио за стицање власништва, а не за употребу непокретности, те с тим у вези бранилац сматра да је окривљени евентуално могао бити осуђен за став 1. кривичног дела из члана 359. КЗ, те би у том смислу за то дело наступила и застарелост кривичног гоњења.

Изнетим наводима, по оцени овог суда, бранилац окривљеног у суштини оспорава чињеничне закључке нижестепених судова везане за утврђену имовинску корист коју је окривљени критичном приликом прибавио трећем лицу, односно указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, и у вези са тим наводи да је другостепени суд констатовао и отклонио повреду кривичног закона која је учињена од стране првостепеног суда и која се огледа у томе што је као отежавајућа околност узета чињеница да је окривљени након извршења предметног кривичног дела осуђиван, те у том смислу другостепени суд је окривљеног тебало да сматра неосуђиваним лицем и то да цени као олакшавајућу околност, а што од стране другостепеног суда није учињено.

Изнетим наводима по оцени суда, бранилац окривљеног иако формално означава повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у суштини указује да суд приликом одмеравања казне окривљеном није узео у обзир све чињенице које утичу да казна буде већа или мања, односно указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима које у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходно њеном доношењу, није

предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. и 441. став 1. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу одбацо као недозвољен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбацио као недозвољен.

**Записничар-саветник
Ивана Тркуља Веселиновић,с.р.**

**Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.**